

hanna #20

Weekblad voor de Hogeschool van Amsterdam
2 februari 2011

Moet kunnen?
Moslimdocent wil
geen hand schudden

Duurzaamheid
Vreselijke
bijeenkomst

Catwalkshow
AMFI-ontwerpers
in Westergasfabriek

VAK410

*Sfeermakers
van de Arena*

Je moet het meemaken

Tien jaar geleden verenigde een nieuwe generatie supporters zich in Vak 410 van de Amsterdam ArenA. Hun motto: alles voor de sfeer. En dat kan zomaar betekenen dat de studie op de tweede plaats komt.

Jeff Pinkster

De bekerwedstrijd tegen NAC staat op het punt van beginnen. Op de flank van de zuidkant van de Arena puilt de tribune uit van

410'ers een speciaal jubileumshirt. 'We hebben afgesproken dat ze het shirt morgen tijdens de warming-up dragen,' zegt Wesley

groter geworden binnen Ajax,' zegt Wesley. Clemens: 'Het is ooit begonnen met een klein groepje jongens. En ze hebben zich op dat vak toch maar mooi weten te handhaven. Zelf zijn we er later bijgekomen.'

VAK410 ontstond in 2001, nadat een handjevol supporters het initiatief had genomen om nu ook eens een voetbalsfeer aan de noordzijde van het stadion te creëren. Tot dan toen was alleen de F-side aan de zuidkant verantwoordelijk voor het beetje sfeer in de ArenA. Langzaam maar zeker ontstonden verschillende groepjes fanatieke supporters 'op noord'. Voor het seizoen 2001-2002 wees Ajax ze een eigen vak toe waarvoor ze een seizoenskaart konden aanschaffen. VAK410 was geboren.

'Ajax is er met de paplepel ingegoten,' zegt Clemens. 'Zo begint het. Later ga je met vrienden naar het stadion. Ik was vijftien, we kochten steeds losse kaarten. Op de een of andere manier sprak VAK410 me toen al aan. Dan probeer je losse kaarten te krijgen voor het vak. Op een gegeven moment zit je er. Nu heb ik al drie seizoenen een vaste kaart. Sinds ik in het vak zit kan ik niet meer stilzitten.'

Dat je negentig minuten lang schreeuwt en springt is volgens de jongens alleen iets dat je kan begrijpen als je in zo'n vak zit. Ajax is de gemeenschappelijke deler, maar op het vak draait het ook om vriendschap. De jongens van 410 bezoeken alle thuiswedstrijden en trekken met elkaar de stad in voor en na een wedstrijd. Een groot deel gaat ook

altijd mee naar uitwedstrijden in binnen- en buitenland. Het gevoel kunnen de jongens moeilijk onder worden brengen. 'Je moet het meemaken,' herhalen ze.

Beamer

'Je ziet 410 in het stadion en denkt: dat wil ik ook. Ook ik probeerde kaarten te kopen voor het vak en langzamerhand rol je er gewoon een beetje in,' legt Wesley uit. 'In het stadion zag ik de bandieri's (spandoeken, red.). Omdat ik thuis een beamer had staan ben ik ze zelf ook gaan maken. Afbeeldingen projecteren op een doek, overtrekken en een fotootje posten op het forum. Daar krijg je reacties op en zo ga je steeds meer doen.' Iedere thuiswedstrijd is het duo te vinden aan de zuidzijde van het stadion. Tweede ring, schuin boven de F-side. Sinds twee seizoenen de thuisplek van 410, tot dan toe was het sfeervak daadwerkelijk gehuisvest in vak 410, 'op noord'. Door de enorme groei ontstond het verlangen uit te breiden. Het vak verhuisde, inclusief nummer, naar de vakken 424 en 425. Tot vreugde van de gemeente en politie: alle fanatiekelingen aan één kant van het stadion. Het vak telt nu 1600 seizoenskaarthouders, vierhonderd meer dan even na de verhuizing. 'Het is onze intentie om de ploeg negentig minuten te steunen,' legt Clemens uit. 'Dat doen we op alle mogelijke manieren, zowel vocaal als visueel.' VAK410 bereikt dat met grote choreografieën waarbij soms geprobeerd wordt heel het stadion te betrekken.

Beeld Kenny Nagelkerke

de toeschouwers. Over de balustrade van de tweede ring wordt een spandoek geworpen. Het doek bestrijkt het hele ondergelegen tribunedeel. Zilveren en gele vellen papier worden door de toeschouwers de lucht in gestoken. Een reusachtige uit doek gesneden figuur wordt op de tweede ring omhoog gehesen: het logo van tien jaar VAK410. Ze moeten eigenlijk studeren aan de HES, maar Clemens (20, tweedejaars commerciële economie) en Wesley (19, eerstejaars logistiek & economie) staan woensdagochtend op De Toekomst: het trainingscomplex van Ajax. Morgen wordt gevierd dat de vermaarde supportergroep tien jaar bestaat en dan gaat Ajax voor studie. De studenten overhandigen de spelers samen met andere

even later in het HES-café. 'Best handig ja, de HES zo naast het stadion,' zegt Clemens lachend.

In 410 zit een nieuwe, jonge generatie supporters. Hun motto: alles voor de sfeer. De leeftijd in het vak schommelt tussen de 16 en 26, een groot deel van de leden komt niet uit Amsterdam. Het opleidingsniveau ligt hoog, veel van de 'ouderen' studeren aan de hogeschool of universiteit. Het is bovendien de eerste generatie die groot geworden is met de Amsterdam ArenA. De Champions Leaguefinale uit 1995 beleefden ze als kind en stadion De Meer hebben ze nooit gekend. Dat het vak nu tien jaar bestaat vervult Clemens en Wesley met trots. 'Je ziet het groeien. We zijn de afgelopen tien jaar steeds

Beeld Kenny Nagelkerke

Hoogtepunt vormen de enorme spandoeken, die aan het begin van een wedstrijd niet langer dan twee minuten worden vertoond. Daarna wordt er gezongen. Die Italiaanse cultuur botst wel eens met de Amsterdamse mentaliteit. Die is kritisch: bij onaantrekkelijk spel wordt men al snel kwaad. 'Juist op de momenten dat zij vinden dat we stil moeten zijn, willen wij erachter gaan staan,' zegt Clemens fel. 'Dat is het hele

De wedstrijd begon met een leeg vak. Na 4 minuut 10 kwamen wij toen het vak op gestormd.' Die emotie kenmerkt de nieuwe generatie supporters. Inmiddels de derde generatie fanatieke supporters sinds het ontstaan van de F-side midden jaren zeventig. Maar ze nemen afstand van de Britse voetbalcultuur waar de F-Side zich in de beginjaren vooral op baseerde. 410 introduceerde de Italiaanse

aan een verplichte vorm van vervoer) en voetbalpassen. 'Ik ken niet anders dan die combiregelingen,' zegt Clemens. 'Daardoor krijg je toch te maken met die oude hooligancultuur. Geweld is, hoewel ik het afkeur, wel een onderdeel van het voetbal. Mede door die regelingen. Ik praat het niet goed, maar het blijft voetbal. Het gaat wel eens mis.' Dat 410 vaak wordt afgeschilderd als een vak vol relschoppende supporters stoort Wesley en Clemens dan ook al niet meer. 'Dat ben je wel gewend. Zoals ook laatst die artikelen in *NRC Handelsblad*, over de bedreigingen van het Ajax-bestuur. Wij weten wel beter.'

Vuurwerk

Toch blijft het een heikel punt. Op fanatiek supportereren heerst volgens de HES-studenten een taboe; daarom worden achternamen niet genoemd en weten sommige familieleden niet eens van het 410-leven dat de studenten leiden. Op de hogeschool is dat anders. 'Tijdens Europese en bekerwedstrijden ben ik sowieso niet op school,' zegt Clemens. 'Dan gaan we de stad in. En wat

de buitenlandse wedstrijden betreft geef ik het lang van tevoren aan in de projectgroepjes: dan, dan en dan speelt Ajax en ben ik er niet. Ze hebben er wel begrip voor.' Om optimaal te kunnen supportereren is het vak van 410 anders ingericht dan de overige vakken in het stadion. Het vak is in het midden voorzien van een klein podium, het domein van de 'capo'. Door een luidspreker zet hij de liedjes in. Het speakersysteem is door Ajax aangelegd, de club ondersteunt het vak facilitair en financieel. De jongens hebben ook een eigen nis, waar doeken en spuitbussen worden opgeslagen. Streng moet Ajax ook zijn. Er wordt nog wel eens vuurwerk afgestoken en daar staat een stadionverbod op. Vijf camera's houden VAK410 daarom permanent in de gaten. Terug in de Arena: de actie is geslaagd, bijna alles is volgens het draaiboek verlopen. Toch staat Ajax na een kleine tien minuten spelen op achterstand. Terwijl het op de lange zijdes van de tribunes stil is, zwelt het geluid vanuit VAK410 aan. Nog voor de rust staat Ajax op voorsprong. Na negentig minuten staan er vier goals op het scoreboard voor de Amsterdammers en één voor NAC. ■

'Tijdens Europese en bekerwedstrijden ben ik sowieso niet op school'

punt. Zoals de wedstrijd in de Champions League tegen Real Madrid. We werden op het veld vernederd, maar vocaal was het een van onze beste wedstrijden. We stonden vol achter Ajax.' Dat betekent volgens Wesley niet dat ze kritiekloos achter Ajax staan. 'Thuis tegen AC Milan lieten we onlangs goed weten dat we het niet eens waren met de veel te hoge prijzen voor de kaartjes.

supporterscultuur bij Ajax. Ze noemen zich ultra's (Ultra's VAK410), sfeeracties worden 'tifoacties' genoemd, naar tifosi, de Italiaanse benaming voor een groep fanatieke supporters, en een spandoek aan een stok wordt 'ban dieri' genoemd. Ze zijn tegen het moderne voetbal: de fysieke scheiding tussen tribune en voetbalveld, de combiregelingen (waarbij een toegangskaartje gekoppeld is